

Kihívás vagy lehetőség?

Családtörténetek, traumák, tévtanok
források, online segédanyagok és
digitális tartalmak alapján

'56

Írd le/Mondd el az első 3 szót/jelzőt, ami
eszedbe jut!

-
- Meséltek-e a családban 1956-ról?
 - Mikor meséltek róla? A rendszerváltás előtt vagy után?
 - Voltak-e viták szűkebb környezetben az akkori események megítélésével kapcsolatban?

Korabeli művek

- Honvágydal

- Elvis for 1956

Rendszerváltáskor készült művek

- Koncz Zsuzsa: Zeng az ének

- East: 1956

I. Családtörténet

Feladat: Családom és az ötvenes évek

The screenshot shows the homepage of the 'Családi Emlékezet' (Family Memories) program. At the top left is the logo 'emlékezet.hu' with a grid of colored squares. The main title 'Családi Emlékezet' is displayed in a large, light blue font. Below the title are navigation links for 'Főoldal' and 'Súgó'. A central section titled 'Családi emlékezet Program' contains an introductory text under the heading 'Ajánló'. To the right of this text is a login form with fields for 'E-mail cím' and 'Jelszó', a 'Belépés' button, and links for 'Új regisztráció' and 'Elfelejtett jelszó'. The text in the 'Ajánló' section discusses the program's goal of helping users process family memories and provides information about its funding by the Ministry of Education.

emlékezet.hu
2012.06.08. 10:00:00

Családi Emlékezet

Főoldal Súgó

Családi emlékezet Program

Ajánló

Hosszra jötem, ki vagy? - ezeket a kérdéseket minden gyerek felteszi a szüleinek. Kik voltak az édesem, a nagyi, a déd-, az ükészüem? - sorolják az újabbak. A szülők pedig válaszolnak, amennyire emlékek alapján erre képesek.

A múlt feltárásához nagyban hozzájárul a családi emlékek feldolgozása, a fennmaradt számvázlatok kérdéseinek megválaszolása. Ha generációkra visszamenőleg képesek vagyunk felsorolni családon belüli, számvázlaton történő történetét, akkor már megismerhetjük a közeli- és távoli múlt számomra oly fontos szeletét. S akkor a légkör környezet, a létezőség, s a nemzet története is fontosabb lesz számomra.

A programot ezzel a céllal fejlesztették ki az **Oktatási Minisztérium Nemzeti Emlékezet Programja** keretében. Használja a személyes jogok tiszteletben tartásával megalkotottja saját családját, és ami ennél

E-mail cím:
Jelszó:
Belépés
Új regisztráció
Elfelejtett jelszó

Egy korábbi program

Az ötvenes évek

1. Lakása, szobája
2. Utcája
3. Munkahelye
4. Iskolája
5. Ünnepe
6. Szórakozási és sportlehetőségei

Ötvenes évek - A valóság

Munkatáborok

Családtörténeti életútinterjúk

○ Emmi néni

○ Mervó Sándor

○ Szász Ilona

○ Néray Vilmos

(4 videó + 24 szöveges anyag)

Metodika

- ◉ Ami a tankönyv lapjai mögött van:
Személyes emlékek a történelemórán –
Gönczöl Enikő
- ◉ Párhuzamos családtörténet – Miklósi
László
- ◉ Családi fényképek mint források a
történelemórán – Repárszky Ildikó

II. Traumák

- Semmit sem beszéltünk ki...
- ... nem beszéltünk meg!

Korábbi programok

- TTE.hu (weblap)
- [A könyv \(pdf\)](#)
- [MEK](#)

Don-kanyar, 2003

**Komplex tanulmányi kirándulás,
Nemzeti Emlékezet Program
(Oktatási Minisztérium - [TTE](http://tte.hu))**

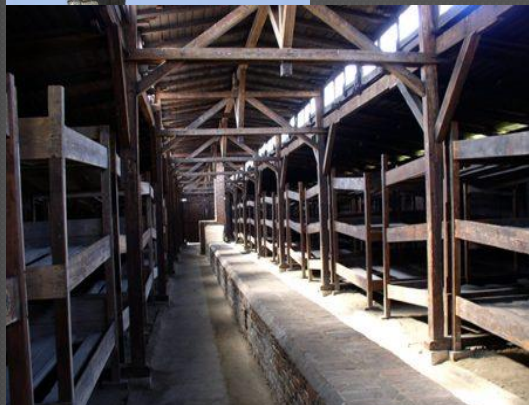
Diplomáciai szerep:

Az első hivatalos magyar
küldöttség Rudkinóban...

„A pályázók zömének volt
kötődése azokhoz
a katonákhoz, akik
Oroszországban harcoltak.
Jónás Andrásnak például.
A salgótarjáni gimnazista
nagyamája testvérét
kutatja, aki itt esett el
1942-ben. Nevét két nap
múlva fogja megtalálni
a rudkinói magyar katonai
temetőben, egy 69 ezres
listán.”

Képek

Auschwitz, 2004

**Több mint 700
pályázat!**

Lásd

Botlató kövek

Itt lakott...

◉ Néhány korábbi projekt

- Szabadságharcos - Freedom Fighter -56 vetélkedő
- Interjú az iskolába '56-ban járó diákokkal (Emlékezés kultúrája II., Fővárosi Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány)
 - Hőst kerestek s találtak egy erzsébetvárosi szakiskolában.

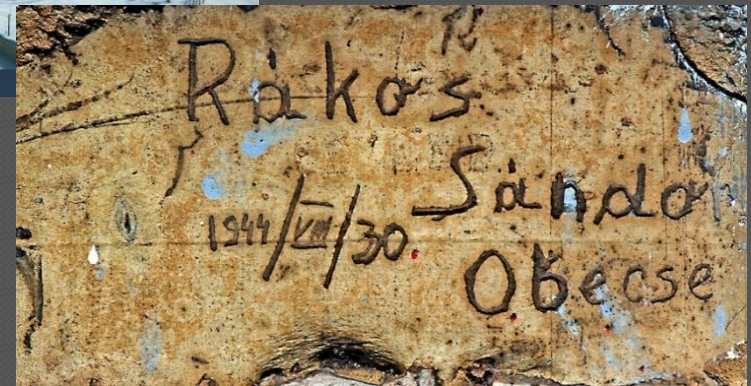
Jelenlegi programok

○ Trianon-trauma

A hely szelleme

A ceglédi hadifogoly- és gyűjtőtábor

Jelenlegi programok

GULÁG
Beszédes
múlt
(pályázat)

Jelenlegi programok

- A magyar szabadság éve – Pályázatok

- '56-ról hitelesen

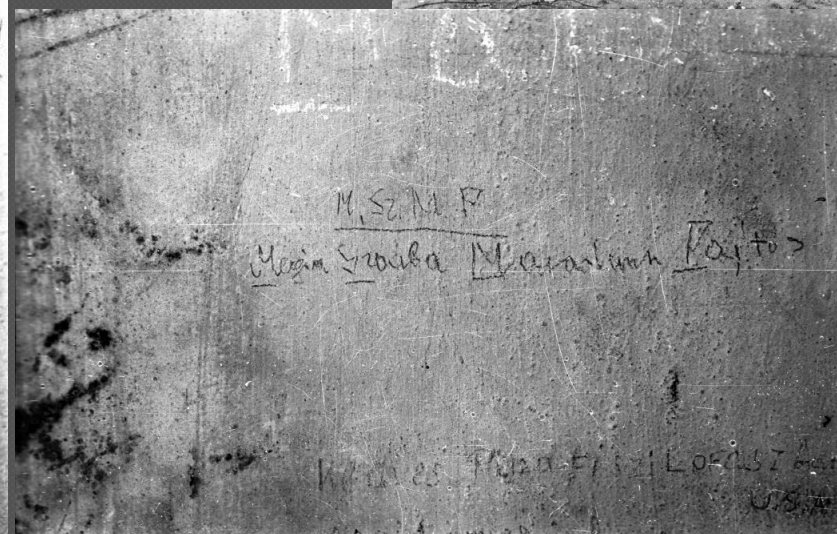
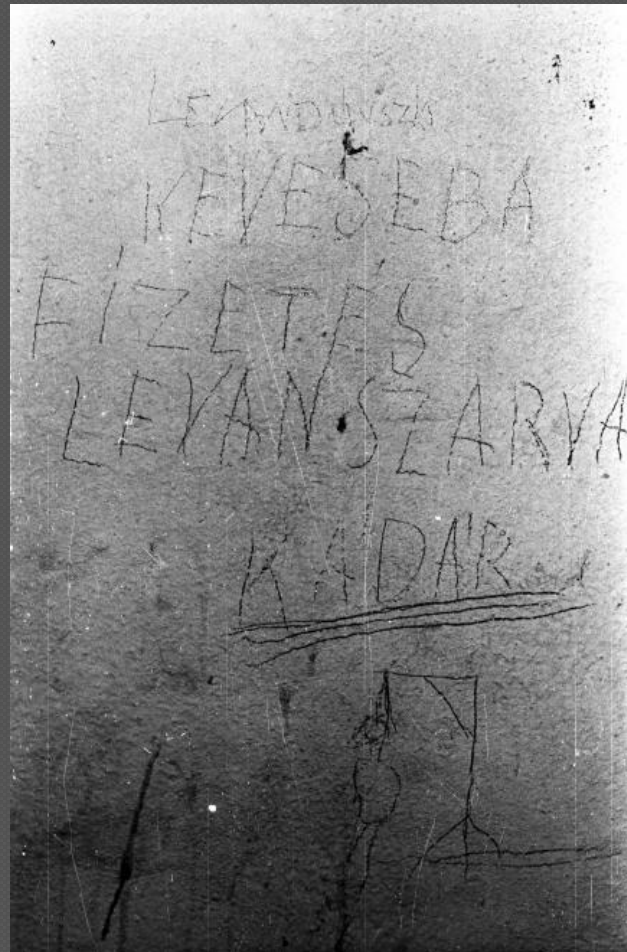
Néhány lehetőség

- ◉ Konfliktuskutató
- ◉ 56-os helyszínek
- ◉ Interaktív anyagok
- ◉ Mobilhasználat

Emlékpontok/próbainterjúk

- Szabó Sándor emlékei
(28. 36.)
- Bózsöny Ferenc rádióbemondó – A rádió
ostroma belülről (26. perc)
- ...

Mikor készülhettek a képek?

<http://www.fortepan.hu/>

Filmhíradó

- Híradó 1956 októberéből

Dokumentumfilmek

- ◉ Október 23 percről percre (14 p., Manda)
- ◉ OSA-filmgyűjtemény

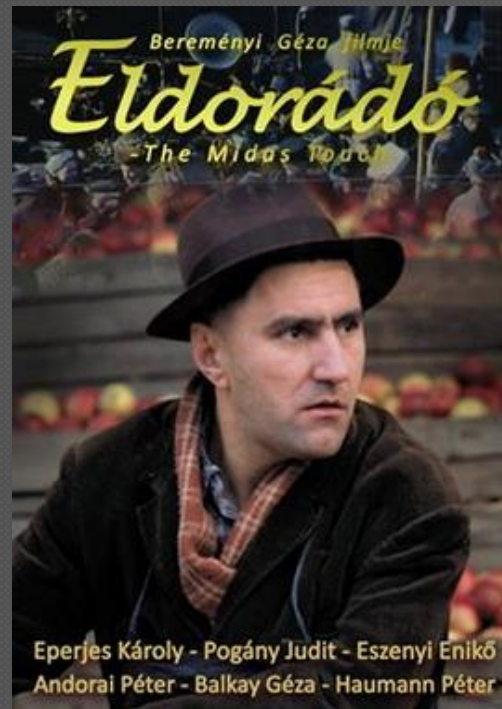
Egy kevésbé ismert dokumentumfilm

- Mi a különleges a filmben?
- Lásd

III. Dilemmák

- Milyen kérdésekben kellett nehéz döntéseket hozni 1956-ban?

Válaszutak, dilemmák

- Lemehetek-e a Kossuth térre a barátommal?
- Pincébe menni vagy harcolni?
- '56 után: Beilleszkedni (Belépni a pártba) vagy visszahúzódni?

Dilemmák: Menni vagy maradni?

Filmek

- ◉ Szerencsés Dániel (R.: Sándor Pál) (3.28-)
- ◉ Éjfélkor (R.: Révész György)
- ◉ Szamárköhögés (R.: Gárdos Péter)

Humoros mű a Kádár-korszakban

- ◉ Menni vagy maradni? (Tabi László, eredeti megjelenése: Ludas Matyi, 1957)

IV. Mítoszok

- Milyen 1956-tal kapcsolatos mítoszt ismeresz?

Néhány mítosz

1. A munkástanácsok mítosza
2. Az írók mítosza
3. A pesti srácok mítosza
4. A „forradalmi város – békés vidék” mítosza
5. A „tiszta forradalom” mítosza
6. A „példátlan nemzeti egység” mítosza
7. A „polgári forradalom” mítosza
8. Az „ellenforradalom” ellenmítosza
9. ...

V. Tévteanok

A valósággal ellentétes:

1. Kiprovokált forradalom
2. Előkészített forradalom
3. Provokáció a Kossuth téren
4. Kazamaták a Köztársaság téren
5. ...

A megtorlás időszaka

- 1957. május 1. Filmhíradó
(dokumentumfilm)

- Így történt (1958)

- Szégyentabló
(tárgy)

- Nemzeti Ellenállás Acél Szervezete dokumentuma
(írásos forrás)

B E S Z É L Ő
O N L I N E

1956 szerepe a rendszerváltásban

1989. június 16.

Nagy Imre újratemetése

Digitális tananyag

- ◉ Digitális gyűjtemény a rev.hu oldalon
- ◉ [Digitális tananyag](#) (Egy korábbi fejlesztés a TTE-n)

Felhasznált fontosabb helyek

- rev.hu (digitális kiadványok, legendák...)
- OSA Archívum
- Szabó Ervin Könyvtár
- Emlékpontok
- Sulinet
- Filmhiradó online
- Manda
- <http://www.fortepan.hu/>
- tte.hu (családtörténetek, metodikai cikkek)
- tenyleg.com

Javasolt helyek 1.

- Elsődleges források: fényképek, röplapok, stb.
- • www.fszek.hu (Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjtemény – fényképek, röplapok)
- • Újságok a Széchényi Könyvtár elektronikus könyvtárában: <http://mek.oszk.hu/kiallitas/1956/html/ujzagok.htm>
- • A széchényi könyvtár kisnyomtatványtárának 1956-os különgyűjteménye: <http://mek.oszk.hu/04000/04056/html/>
- • fényképek a rákosi-korszakból: <http://lazarus.elte.hu/h-sf-atlas/kep-hu/rakosi.html>
- • fényképek 1956-ról: <http://lazarus.elte.hu/h-sf-atlas/kep-hu/1956.html>
- • fényképek, videók, röplapok, stb.: <http://1956.mti.hu/Pages/Default.aspx>
- • az 1956-os magyar forradalom történetének dokumentációs és kutatóintézete közalapítvány fotóadatbázisa: <http://server2001.rev.hu/oha/index.html>

Javasolt helyek 2.

- mti hírarchvum 1956:
<http://archiv1956.mti.hu/Pages/PDFSearch.aspx?Pmd=1>
- nemzeti emlékezet bizottsága (kutatások, publikációk, tudástár): <https://www.neb.hu/hu>
- köztéri szobrok, épületek, stb.: <https://www.kozterkep.hu/>
- felhasználók által feltöltött fényképek: <http://regifoto.hu>
- online fotóarchívum (creative commons):
<http://www.fortepan.hu/>
- Az 1956-os intézet honlapja: <http://www.rev.hu>
- osa, vera és donald blinken nyílt társadalom archívum:
<http://www.osaarchivum.org/hu>
- 56 emlékezete
- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században (2010, osiris) –
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_magyarorszag_tortenete/ch05.html
- zanza tv; pl.: <http://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/az-1956-os-forradalom-es-szabadsagharc>

Javasolt helyek 3.

- Videók:
- • magyarország története 40. rész (a rákosi-rendszer):
<https://www.youtube.com/watch?v=M1YkXnFq7gg>
- • magyarország története 41. rész (1956)
<https://www.youtube.com/watch?v=NafKJKO2AzA>
- • magyarország története 42. rész (1956: a szabadságharc):
<https://www.youtube.com/watch?v=vxCtB7q4Lj0>
- • recsk, egy titkos kényszermunkatábor története 1950-1953:
<https://www.youtube.com/watch?v=IvDVjLwV0RU>,
<https://www.youtube.com/watch?v=rjFgVDR> a 8,
<https://www.youtube.com/watch?v=KObLgbPnZmA>

○ Köszönöm a figyelmet!